

Midlertidig energiforsyning

Dato: 23.02.2004•Journalnr.: 3/1307-0300-0071

Resume **Notatet belyser hvilke priser og leveringsbetingelser energiprisudvalgene, dvs. Elprisudvalget og Gas- og varmeprisudvalget, har fundet urimelige, i situationer, hvor energileverancen (elektricitet eller fjernvarme) af den ene eller anden grund har været af midlertidig karakter.**

Byggestrøm/ Byggevarme/ Tvangstilslutning
Campingpladser/ Markeder/ Tivolier/ Cirkus/ Dyrskuer etc.
Havne

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

PRÆSENTATION AF SAGEN

1. Forsyning med energi - i denne sammenhæng elektricitet og fjernvarme - sker almindeligvis til forbrugssteder af permanent karakter, og der etableres et fast kundeforhold af en vis længere varighed mellem forsyningsvirksomheden og slutforbrugeren.
2. I nogle tilfælde finder aftag af energi dog kun sted i en kortere, begrænset periode, *enten* fordi der på den konkrete lokalitet, der forsynes med energi, kun er brug for denne leverance i en begrænset periode (eksempelvis byggestrøm) *eller* fordi den aktuelle kunde kun har brug for energiforsyning i en kortere periode, mens kunden opholder sig på forbrugsstedet (eksempelvis elektricitet i lejede ferielejligheder).
3. I notatet belyses hvilke priser og leveringsbetingelser energiprisudvalgene, dvs. Elprisudvalget og Gas- og varmeprisudvalget, har fundet urimelige, i situationer, hvor energileverancen af den ene eller anden grund har været af en sådan **midlertidig karakter**.
4. Med mindre Energitilsynet træffer anden beslutning, vil sekretariatet fortsat administrere i overensstemmelse med de af energiprisudvalgene afstukne retningslinier.

RESUMÉ

5. Der kan sondres mellem

6. **A)** den situation, hvor det retlige forhold er mellem en forsyningsvirksomhed og den, der er registreret som direkte kunde hos virksomheden - dette retlige forhold er omfattet af bevillingssystemet og energiforsyningslovene - og

7. **B)** den situation, hvor det retlige forhold er mellem den registrerede direkte kunde og trediemand/ midlertidig kunde, til hvem kunden videresælger energien - dette retlige forhold er ikke omfattet af bevillingssystemet og reguleres ikke af energiforsyningslovenes regler om priser og leveringsbestemmelser.

8. **C)** andre situationer, hvor linien i de trufne afgørelser ikke har været entydig.

9. **Ad A)** I midlertidige aftageforhold, etableret direkte mellem kunden og værket, kan skelnes mellem, om årsagen til, at aftageforholdet ikke er af mere varig og længerevarende karakter, er at finde hos **a) kunden** eller hos **b) værket**.

10. Karakteristisk er dog, at den midlertidige forsyning er en *éngangsforeteelse* på *denne lokalitet*.

11. **a)** Aftag af byggestrøm/ byggevarme er eksempel på at den midlertidige karakter kan henføres til *kunden* dvs. bygherren, der af naturlige årsager kun skal afregnes med en særlig takst i en relativ kort periode indtil byggeriet er tilendebragt.

12. Energiforsyning til nybyggeri er varme/ elektricitet der anvendes til udtørring eller elektricitet til brug af forskelligt maskinel i forbindelse med byggeriet.

13. I disse situation er udgangspunktet, at *kunden* må bære samtlige de meromkostninger, som situationen udløser hos værket, men tariffastsættelsen skal ske i overensstemmelse med lovens regler for prisfastsættelse, og prisen er underkastet rimelighedsbedømmelse.

14. Et andet eksempel kunne være *vejarbejder*, hvor værkets meromkostninger kan henføres til kunden og hvor foranstaltningerne ikke er vedvarende på denne lokalitet. Energiforsyning til vejarbejder, ses dog ikke at have været bedømt af udvalgene.

15. **b)** Er situationen den, at forbrugeren/ kunden i medfør af varmforsyningsloven eller planlovgivningen er meddelt pålæg om *tvangstilslutning* til det kollektive system, men ledningsanlægget endnu ikke er blevet etableret, og bebyggelsen ikke kan opnå tilslutning til forsyningssystemet/ forsyning fra anlægget inden for den frist, der er fastsat i det godkendte projekt, på grund af forsinkelse med etablering af varmforsyningen, kan der blive tale om etablering af et **midlertidigt opvarmningssystem**, fordi der for kunden er påbud imod at etablere individuel opvarmning.

16. Den midlertidige varmforsyning kan ske eksempelvis ved etablering af en "elpatron" som varmekilde.

17. Udgangspunktet er her, at kunden *ikke* må belastes økonomisk mere end hvis tilslutning var etableret, og afregning må ske til den sædvanlige takst for tilsvarende forsyninger i området.

18. For ikke at bringe forbrugerne i en urimelig økonomisk situation ved at meddele tilslutningspligt til det kollektive varmesystem må afregning af energiaftaget ske til en pris, svarende til, hvad energiaftaget ville koste efter det aktuelle værks tarif for fjernvarme.

19. Meromkostningerne ved etablering og vedligeholdelse af den midlertidige installation til varmforsyning må i denne situation i medfør af varmforsyningsloven bæres af værket og den lokale kommune i forening med halvdelen til hver.

20. Det er konkret fundet urimeligt, at beboerne i en boligbebyggelse skulle betale nogen del af de ekstraudgifter - det være sig installationsudgifter eller forbrugsafhængige udgifter - der måtte være forbundet med etablering og drift af et **midlertidigt varmforsyningsanlæg** i forhold til, hvad øjeblikkelig tilslutning til det kollektive varmforsyningsanlæg - på lige fod med andre tilsluttede ejendomme - ville have kostet.

21. Varmeforsyningslovens § 11, stk. 3, fandt anvendelse, og ifølge vejledningen om planlovgivningen måtte retsvirkningerne af en tvangstilslutning være den samme, uanset efter hvilken lov - planloven eller varmforsyningsloven - kommunalbestyrelsen traf beslutning om tvangstilslutning

22. Varmeforsyningslovens § 11, stk. 3, regulerer situationen således:

23. § 11, stk. 3: "Kan ny bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt efter stk. 1, ikke opnå tilslutning til det kollektive varmforsyningsanlæg inden for den i projektet fastsatte tidsfrist på grund af forsinkelse med etablering af varmforsyningen, er kommunen og anlægget, hver med halvdelen, pligtig til uden ekstraudgift for brugerne at sikre bebyggelsen en **midlertidig varmforsyning.**"

24. Bestemmelsen i varmforsyningslovens § 11, stk. 3, er udbygget i § 9 i bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 således:

25. § 9, stk. 1: "Er der ikke forsyningsmulighed fra anlægget på ibrugtagningstidspunktet, kan ejeren af ejendommen kræve, at forsyningselskabet installerer et **midlertidigt varmforsyningsanlæg** til bebyggelsen uden ekstra udgift for ejeren."

26. *Stk. 2.* "Udgifterne til det midlertidige anlægs etablering dækkes, hver med halvdelen, af kommunen og forsyningselskabet."

27. § 12, stk. 1: "Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt, skal tilsluttes anlægget på det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra dette, såfremt væsentlige varmeinstallationer i ejendommen skal udskiftes inden udløbet af den i § 10 nævnte frist for tilslutning."

28. *Stk. 2.* "Kommunalbestyrelsen kan træffe en afgørelse, som nævnt i stk. 1 når:

1)	der er forsyningsmulighed fra anlægget eller,
2)	kommunalbestyrelsen kan henvise ejeren til midlertidigt at anvende en nærmere angiven varmeinstallation, indtil der er forsyningsmulighed fra anlægget."

30. **Midlertidig varmforsyning** - med kundeforhold direkte til værket, og hvor årsagen til etableringen af det midlertidige kundeforhold ikke kan henføres til kunden, men må tilskrives værket - har også været etableret i forbindelse med et varmeværks *lukning*, der indebar at forbrugerne (i en periode) ikke kunne opnå varmeleverancer fra et kollektivt system.

31. Gas- og varmeprisudvalget har i denne situation tilkendegivet, at varmeprisen - indtil forsyning med overskudsvarme kunne finde sted - ikke måtte overstige den lokale kraftvarmepris på længere sigt.

32. Et direkte kundeforhold vedrørende midlertidig aftag af energi (elektricitet) kan dog også forekomme mellem værket og de under **B**) omhandlede "passanter".

33. Som udgangspunkt må en forsyningvirksomhed være uden interesse i, hvad kunden anvender elektriciteten til, men et argument for at tilbyde en (lavere) særtarif til midlertidige forsyninger, kunne være at disse kunder på en eller anden måde yder et bidrag til fællesskabet, således at de øvrige forbrugere ikke kommer til at betale for disse kunders forbrug.

34. En særtarif til midlertidigt aftag kan være sat sammen således, at der ydes en højere pris pr. aftaget enhed end normaltariffen, mod at der til gengæld ikke betales en fast afgift, men det midlertidige aftag må ikke belaste de permanente kunders økonomi.

35. En pris for el leveret til en midlertidig installation til byggestrøm, der er højere end prisen for levering til almindeligt forbrug, skal være begrundet i de meromkostninger, der er forbundet med den **midlertidige installation**.

36. I hvert fald er det ikke fundet urimeligt, at der anmeldes en særtarif for midlertidigt forbrug af denne karakter, men udgangspunktet er, at forbrugeren afholder alle udgifterne ved til- og frakobling samt naturligvis betaler for selve forbruget.

37. Uagtet at generelle bestemmelser om krav om depositum for levering af energi er fundet urimelige, har Elprisudvalget konkret ikke rettet indvending imod, at en elforsyningsvirksomhed opkrævede depositum i forbindelse med oprettelse af **midlertidige installationer**, dvs. byggerier, tivolier og lignende. Kravet om depositum var ikke begrundet i den enkelte kundes betalingsforhold.

38. Det blev ikke direkte udtalt, at forsyningsvirksomheden var forpligtet til, at annoncere kravet om depositum, for at kunne gøre kravet gældende, men dette må forudsættes.

39. Ordningen var almindelig blandt elselskaberne, og fandtes praktisk, idet elinstallatøren, som udfører installationen, havde en sikker viden om hvem, der skulle betale for elforbruget.

40. Særlige priser for **midlertidig forsyning**, skal i overensstemmelse med lovens bestemmelser anmeldes for at være gyldige dvs. for at kunne gøres gældende overfor forbrugerne.

41. I det omfang en midlertidig leverance er omfattet af lovens regler, vil bestemmelser om omkostningsindregning, afskrivning og henlæggelser etc. finde anvendelse.
42. Ved prisberegning af transformerforeningers **videresalg** af elektricitet til forbrugerne er konkret fastslået, at elektriciteten skal sælges til samme energipris, som den købes til, og transformerforeningernes øgede omkostninger/ udgiftsstigninger kan kun indregnes gennem stigning i den fast afgift til forbrugerne.
43. Konkret er fastslået, at opkrævning af særtarif, der er væsentlig mere belastende for forbrugeren end opkrævning af sædvanlig tarif ikke kan anvendes som sanktionsmiddel, for derved at tvinge forbrugeren til at opfylde leveringsbetingelser, der må betragtes som urimelige i lovens forstand.
44. Det er konkret fundet urimeligt, at opkræve selvstændigt standardinvesteringsbidrag i forbindelse med tilslutning til elnettet af et varmeanlæg i et F-gasanlæg, som gasselskabet opstillede midlertidigt til forsyning af forbrugere, der senere ville blive tilsluttet naturgasnettet. Det midlertidige anlægs funktionsdygtighed var betinget af brug af elektricitet.
45. Anlægget var installeret midlertidigt og blev ikke senere erstattet af en permanent elinstallation. Elselskabet havde anmeldt tilslutningsbetingelser, hvoraf fremgik, at midlertidige installationer etableres uden betaling af investeringsbidrag, mod at forbrugeren/ rekvirenten afholdt samtlige udgifter forbundet med etablering og demontering af midlertidige forsyninger/ tilslutninger.
46. **Ad B) Midlertidige aftageforhold**, etableret mellem værkets (permanente) kunde og trediemand, som **midlertidigt** køber energien af kunden - og det er typisk *elektricitet* trediemanden har brug for - kan eksempelvis være elsalg til forskellige typer af "passanter", eksempelvis campister, omrejsende tivolier og cirкус, markeder og festivaler eller dyrskuer.
47. Værkets aftageforhold/ kundeforhold til *ejeren* af campingpladsen/ markedspladsen/ dyrskuepladsen er naturligvis af "normal" og ikke af midlertidig karakter, idet salget er vedvarende til denne lokalitet, og dette kundeforhold med ejeren er underkastet lovens almindelige regelsæt.
48. Ved det midlertidige videresalg af elektricitet kan værket, der sælger elektricitet, ikke stille betingelser for den konkrete kundes videresalg.
49. Elværket sælger elektriciteten til kunden på sædvanligt anmeldte vilkår, og kan ikke blande sig i på hvilke betingelser, kunden videresælger elektriciteten til eksempelvis campister, omrejsende tivolier eller andre passanter.
50. I forbindelse med det midlertidige videresalg kan værket ikke forhindre (den permanente) kunde i at opsætte bimålere til registrering af de midlertidige forbrugeres/ passanters aftag af elektricitet eller i øvrigt blande sig i betingelserne eller prisen for videresalget.

51. Det er i medfør af elforsyningsloven konkret fundet urimeligt, at en forsyningsvirksomhed ikke tillod en forbruger at opsætte bimålere i ferielejigheder til intern fordeling af den elregning, som forbrugeren som kunde hos værket skulle betale for modtagne elleverancer, mod at forbrugeren betalte de omkostninger, der var forbundet hermed. Det er ikke elselskabet, der afgør om der skal opsætte bimålere eller ej.
52. Opsætning af bimålere berører ikke kundens forhold til forsyningsvirksomheden, idet kunden afholder udgifterne og hæfter for det registrerede elforbrug. Lejerne af ferielejighederne er ikke selvstændige kunder hos elselskabet.
53. Eventuel anmeldt leveringsbestemmelse om forbud mod opsætning af bimålere, er fundet urimelig.
54. Ved en permanent kundes videresalg af eksempelvis elektricitet kan rejses spørgsmålet, om denne kunde er at opfatte som en forsyningsvirksomhed i elforsyningslovens forstand og omfattet af lovens bestemmelser om anmeldelse og prisberegning m.v.
55. I et konkret tilfælde er fastslået at en forlystelsespark, der blandt andet solgte elektricitet til forpagteren af en helårsrestaurant, var omfattet af elforsyningslovens bestemmelser, med deraf følgende forpligtelse til at anmelde priser og leveringsbetingelser med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen.
56. Prisfastsættelsen skulle ske ud fra forlystelsesparkens egne omkostningsforhold. Den fastsatte tarif, der ikke omfattede betaling af fast afgift, medførte tab for forlystelsesparken.
57. **Ad C)** En situationen, hvor holdningen ikke har være entydig, har været med hensyn til *lokale havnes* opkrævning af betaling for levering af elektricitet til fiskefartøjer/ lystfartøjer og andre skibe af enhver art, der anløber havnen, og som tilkobles strømkasser/ elstik, etableret på havnekajerne
58. **a)** Elprisudvalget har (i 1980) i en konkret sag vedtaget, at salg til skibe af el fra stikkontakter i 5 statshave, der anvendte samme tarif, var *omfattet af elforsyningslovens bestemmelser*, med pligt til at anmelde priser. Der blev draget en parallel til forlystelsesparkens salg af el til forpagtere.
59. **b)** Elprisudvalget har (i 1996) i en anden konkret sag imødekommet en ansøgning fra en havn om at blive slette af udvalgets liste over eldistributionsvirksomheder.
60. Havnen solgte elektricitet til fiskefartøjer fra strømkasser, som er etableret på havnekajerne. Elektriciteten blev købt af det lokale elselskab og videresolgt til købsprisen tillagt et gebyr til dækning af havnens administrations- og vedligeholdelsesomkostninger.

61. Udvalget fandt *ikke*, at salg af el til skibe var omfattet af §§ 9-12 i lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, idet bestemmelsernes anvendelse forudsætter, at der mellem aftager og elforsyningsvirksomhed er etableret et *fast kundeforhold af en vis længere varighed*.

62. **D)** Mellemlforbrug/ Sommerhuse etc.

63. **a)** En særlig form for *midlertidig forsyning* foreligger i forbindelse med det såkaldte "mellemlforbrug", dvs. det forbrug, der finder sted i den kortere eller længere periode, der - i forbindelse med brugerskift - kan forløbe fra en tidligere aftager er afmeldt som kunde til en nye aftager bliver tilmeldt hos forsyningselskabet.

64. Situationen er her den, at lejligheden er under istandsættelse, i hvilken forbindelse, den elektricitet, der aftages, registreres på lejligheden elmåler.

65. Denne midlertidige situation er *ikke* behandlet i dette notat.

66. Der henvises til notat vedrørende "Energiprisudvalgenes praksis vedrørende Ejerskifte/ Lejerskifte/ Flytteafregning/ Mellemlforbrug forelagt Energitilsynet den 29. september 2003.

67. **b)** Tilslutning af sommerhuse, fritidshuse og kolonihavehuse, der sædvanligvis ikke er i stadig brug hele året, betragtes *heller ikke* som midlertidige kundeforhold, der udløser anvendelse af en særtarif.

68. For så vidt angår sommerhuse, fritidshuse og kolonihavehuse er der også tale om permanent forsyning af den pågældende lokalitet som slutbruger.

69. I forbindelse med tilkobling af disse forbrugssteder betales almindeligvis et standardinvesteringsbidrag gradueret efter disse tilslutningssteders normalforbrug, på tilsvarende måde som parcelhuse, ligesom der for disse typer forbrugssteder betales en løbende fast afgift i overensstemmelse med det af forsyningsvirksomheden anmeldte.

70. Tilslutning af kolonihavehuse må ske på de samme økonomiske vilkår, som den beboelsesform, de forsyningsmæssigt og belastningsmæssigt kan sammenlignes med.

71. Konkret er der taget afstand fra - for kolonihavehuse - at kræve standardbidrag for tilslutning af parcel- eller sommerhuse (uden elvarme)

72. **c)** Det er konkret fastslået, at det falder uden for udvalgenes (nu energitilsynets) kompetence at tage stilling til *faktiske forhold*, herunder at bedømme i hvilket omfang et faktisk registret forbrug eventuelt måtte være anvendt i forbindelse med **midlertidige foranstaltninger**, såsom **byggearbejder**.

73. Sekretariatet agter at administrere i overensstemmelse med de retningslinier for midlertidig energiforsyning, som Gas- og varmeprisudvalget og Elprisudvalget har afstukket. Dog vil sager om betaling for elektricitet, der bliver videresolgt fra havneanlæg til ankomne skibe af en hver art blive forelagt Energitilsynet til bedømmelse.

SAGSFREMSTILLING

GAS- OG VARMEPRISUDVALGET

74. **Den 2. november 1981** behandlede udvalget **Energistyrelsens** udkast til bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

75. I det udsendte referat var redegjort for energistyrelsens nye udkast til bekendtgørelse om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

76. Flere medlemmer tilkendegav, at det bidrag til anlægget, der kan pålægges ejere af ejendomme i medfør af udkastets § 12 måtte indgå som indtægt i forsyningsselskabets regnskaber og dermed indgå i grundlaget for prisfastsættelsen. De pågældende medlemmer fandt endvidere at forsyningsselskabers udgifter til **midlertidige varmforsyningsanlæg** efter udkastets § 6 måtte anses som nødvendige omkostninger i henhold til varmforsyningslovens § 27 og dermed måtte indgå i grundlaget for prisfastsættelsen.

77. Under hensyn til, at kommunalbestyrelsernes kompetence i det nu foreliggende udkast er afgrænset således, at Gas- og Varmeprisudvalget vil kunne varetage de opgaver, udvalget er tillagt efter varmforsyningsloven, **besluttedes** det at meddele Energistyrelsen, at udvalget ikke har bemærkninger til det foreliggende udkast om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

78. **Den 18. juni 1984** blev under direktørens beretning omtalt, at **HNG** havde anmodet udvalget om at tage stilling til om varmecentraler i kraftvarmeområder, som **midlertidigt forsynes** med naturgas, kan afskrive deres gasanlæg over en periode der svarer til anlæggenes levetid på 2-3 år.

79. Henvendelsen var foranlediget af, at afskrivning af gasanlæggene i henhold til gældende bestemmelser vil medføre, at varmepriserne belastes med udgifter til gasanlæggene ud over den periode hvor disse anlæg er i anvendelse.

80. Direktoratet agtede at tilkendegive, at de pågældende varmecentraler efter anmodning vil kunne opnå dispensation til at indregne omstillingsomkostningerne i prisen for varme over den i hvert enkelt tilfælde forventede periode med gasforsyning.

81. **Den 27. august 1984** behandlede udvalget **Fredericia Elværks** overgangsordninger for fremtidige fjernvarmekunder

82. I forbindelse med etableringen af Trekantsområdet Varmeforsyningsselskab I/S (T.V.I.S.) etableredes der i efteråret 1984 en kommunal varmforsyning i Fredericia. Etableringen forstås i praksis af Fredericia kommunale Elværk. Leverancerne fra T.V.I.S. skulle efter planerne starte i 1987.

83. I den forbindelse havde Fredericia Elværk over forudvalget redegjort for en "**overgangsordning i forbindelse med senere tilslutning til overskudsvarme**".

84. Baggrunden for ordningen var bl.a., at man allerede nu ønskede at sikre varmekunder for den kommende forsyning fra T.V.I.S. De kunder, man ønskede at tilknytte til det kommunale fjernvarmeselskab inden forsyning fra T.V.I.S. var mulig, var dels eksisterende bebyggelser med oliefyring, hvor ejerne stod foran at skulle udskifte anlæggene helt eller delvis, og dels nye bebyggelser.

85. Princippet i overgangsordningen var, at man for de nævnte grupper tilbød en midlertidig varmforsyning til en pris, der svarede til opvarmning med gasolie. Elværket havde anmodet udvalget om at vurdere den planlagte overgangsordning.

86. **Udvalget vedtog** at meddele Fredericia Elværk, at udvalget på det foreliggende grundlag ikke havde indvendinger mod det fremsatte forslag til overgangsordning for fremtidige fjernvarmekunder, og at en eventuel underdækning som følge af ordningen ville kunne indregnes i det langtidsbudget, der skal danne grundlag for en senere prisberegning for den kommunale varmforsyning.

87. Udvalget lagde ved denne afgørelse bl.a. til grund, at den påtænkte ordning ved at påføre det fremtidige kollektive forsyningssystem visse omkostninger gjorde det muligt at få en bestemt gruppe af forbrugere med på dette system, hvilket på længere sigt måtte forventes at være en fordel for fællesskabet. I den forbindelse bemærkede udvalget, at der efter det oplyste ville være beskedne omkostninger ved ordningen med de nuværende prisrelationer mellem olie og el.

88. Udvalget forudsatte, at Fredericia Elværk i forbindelse med fremsendelsen af langtidsbudgetter m.v. til udvalget, konkret skønnede over størrelsen af de omkostninger ordningerne ville medføre.

89. **Den 10. oktober 1988** behandlede udvalget en række henvendelser fra forbrugere under det af Greve Kommune tidligere drevne **Karlsunde Fjernvarmeværk** vedrørende 3 principielle forhold angående varmeværket.

90. For det første vedrørende udmeldelsesbetingelser og aftagepligt, for det andet vedrørende priser og regningsopgørelser og for det tredje vedrørende **midlertidig installationer** i forbindelse med varmeværkets lukning og det forhold, at de pågældende forbrugere herefter ikke har kunnet opnå varmeleverancer fra et kollektivt system.

91. Greve Kommune har overfor forbrugerne tilkendegivet, at kommunen mener fortsat at være forpligtet til at levere varme til de forbrugere, der fortsat ønsker tilknytning til den kollektive varmforsyning.

92. Værket har pr. 2. maj 1988 standset driften.

93. I perioden, inden forsyningen med overskudsvarmen kan finde sted, må den kollektive varmforsyning baseres på **midlertidige forsyningssystemer**.

94. Den 22. oktober 1987 havde registret modtaget de af værket fastlagte udmeldelsesbetingelser, der vil være gældende for de forbrugere, der har ønsket at udmelde sig af værket. Betingelserne er anført i dels en aftaleformular, dels dokument for henholdsvis endelig og midlertidig afbrydelse fra varmeværket.

95. Af aftale om endelig afbrydelse fremgår, at alle udgifter til nedtagning af måler og/eller afbrydelse af ejendommens tilslutning til nettet, delvis fjernelse af stikledning samt nødvendig retablering skal afholdes af den pågældende ejer.

96. Af aftale om **midlertidig afbrydelse** fremgår på tilsvarende måde, at nedtagning af måler og samtidig montering af isoleret automatisk styret omløb afholdes af ejendommens ejer. Ligeledes må ejeren betale reparationsomkostningerne ved brud på stikledningerne mv. eller acceptere en endelig afbrydelse.

97. Til sikkerhed for udgifterne kan af kommunen kræves en garanti på 25.000 kr.

98. Af referatet til udvalget fremgik, at gennemsnitsprisen (kr./GJ) i Karlslunde Fjernvarmeværk fra 1. januar 1986 til 1. januar 1988 steg fra 132,51 til 706,67 kr.

99. Baggrunden herfor er først og fremmest et stærkt vigende antal aftagere fra værket. Således faldt afsætningen fra 36 TJ i 1986 til 3 TJ i 1987.

100. Varmeværket har anført, at da driftsbudgettet for 1988 i oktober/november 1987 blev udarbejdet, var der alene 30 ejendomme til at aftage fjernvarme i 1988, og dette havde medført en forhøjelse af varmeprisen på ca. 300 %.

101. Om aftagepligt er det oplyst, at værket flere gange er blevet erindret om, at aftagepligt fandtes urimelig, men uagtet dette har værket vist stor tilbageholdenhed med at efterkomme forbrugernes ønske om at udtræde af værket.

102. Værket har henholdt sig til vedtægterne samt de på de respektive ejendomme tinglyste deklARATIONER, der har været udfærdiget med vidt forskelligt indhold.

103. Næstformanden anførte følgende: "1) De af Greve Kommune i skrivelse af 25. september 1987 til samtlige aftagere under Karlslunde Fjernvarmeværk fastsatte udmeldelsesbetingelser, hvorefter udmeldelse og afbrydelse kan ske straks, afbrydelse enten definitivt eller med teknisk enkel retableringsmulighed, og således, at kunden betaler de med den valgte afbrydelsesform forbundne individuelle udgifter efter regning, kan ikke efter varmforsyningsloven anses for urimelige, mens det generelle vilkår om garantistillelse på 25.000 kr. findes urimeligt efter varmforsyningsloven. Direktoratet bemyndiges til ved forhandling at få slettet vilkåret om garantistillelse. Spørgsmål om følgerne af, at værket ikke i forhold til enkelte kunder måtte have administreret i overensstemmelse med ovennævnte vilkår, herunder, at udmeldelse ikke er accepteret straks, men først med udgangen af 1987, henhører ikke under udvalget, men under domstolene (Forbrugerklagenævnet).

104. 2) De anmeldte betingelser for **midlertidig varmforsyning** ved elvarmeinstallation hos de enkelte kunder må anses for urimelige efter varmforsyningsloven. Direktoratet bemyndiges til ved forhandling at opnå en prisfastsættelse, hvorefter de midlertidige udgifter anses som en investering i den planlagte kollektive varmforsyning eller indgår i kommunens samlede kollektive varmforsyning eller en kombination af begge, dog således, at prisen ikke kan overstige kraftvarmepriisen på længere sigt.

105. 3) De for den kollektive varmforsyning anmeldte priser for 1988 må efter varmforsyningsloven anses for urimelige. Direktoratet bemyndiges til ved forhandling at opnå en prisfastsættelse som angivet under 2.

106. **Udvalget vedtog**, at der kunne gives meddelelse til varmeværket og klagerne samt indledes forhandlinger med varmeværket i overensstemmelse med det af næstformanden anførte.

107. Udvalget lagde vægt på, at hvad angår de forbrugere, der havde ønsket at udmelde sig af værket, var der tale om, at de pågældende ifølge det senest anmeldte alene skulle betale de faktiske omkostninger, der havde været forbundet med at afkoble de respektive ejendomme fra ledningsnettet.

108. Endvidere blev der lagt vægt på, at kommunen ikke havde fremlagt økonomiske beregninger vedrørende den krævede garantistillelse og et sådant krav fandtes urimeligt, medmindre der på baggrund af forløbet af det hidtidige leveringsforhold var en begrundet formodning om, at den pågældende forbruger, der ønskede at udmelde sig af værket, ikke kunne eller ville betale de med afbrydelsen forbundne faktiske omkostninger.

109. Vedrørende spørgsmålet om betaling af udgifterne **til midlertidig installation** af individuel elkedel bemærkedes, at kommunen selv havde anført, at den er forpligtet til at sørge for varme til de forbrugere, der fortsat ønsker kollektiv varmforsyning. Udvalget lagde vægt på, at de pågældende forbrugere ikke må påføres urimelige økonomiske byrder som følge af, at værket havde standset driften.

110. Det må formodes, at de pågældende forbrugere havde betalt sædvanlig tilslutningsafgift i forbindelse med, at ejendommene i sin tid var blevet tilkøbt forsyningsnettet. De midlertidige installationer er fortsat værkets ejendom, og omkostningerne ved etableringen og vedligeholdelsen af installationerne må således påhvile værket.

111. Vedrørende kravet om betaling af afgifter for skete varmeleverancer for 1988 bemærkedes, at værket på anmeldelsestidspunktet må formodes at have været vidende om, at værkets lukning var nært forestående, hvortil kom, at de anmeldte afgifter og de hermed forbundne tarifførhøjelser, der blev gennemført pr. 1. januar 1988, isoleret set - på grund af deres størrelse - måtte betragtes som urimelige.

112. **Den 28. november 1988** blev under direktørens beretning omtalt en henvendelse fra **Århus kommunale Værker**, hvor værkerne efter aftale med en forbruger havde forelagt udvalget spørgsmål om prisfastsættelsen af det løbende energiforbrug til rumopvarmning og varmt brugsvand i **en midlertidig varmeinstallation** i en ejendom opført i 1985.

113. Ejendommen er nyopført i et område, hvor der er tilslutningspligt til fjernvarmeforsyningen, og er i slutningen af 1985 blevet forsynet med en **elpatron som opvarmningskilde**, da kollektiv fjernvarmeforsyning i området først kunne påregnes at være mulig ultimo 1989.

114. Forbrugeren havde klaget til Århus kommunale Værker over den merudgift, der opstod som følge af, at ejendommen opvarmes med el til eltarif i stedet for med energi til fjernvarmetarif, og forbrugeren havde beregnet sin årlige merudgift derved til ca. 10.000 kr.

115. Århus kommunale Værker havde ikke kommenteret denne beregning.

116. Direktoratet lagde ved afgørelsen vægt på, at forbrugeren er blevet bragt i en urimelig økonomisk situation ved det givne tilslutningspålæg til kollektiv varmforsyning, uden at denne forsyningsmulighed er til stede. Derved er ejendommens udgifter til rumopvarmning blevet væsentligt højere, end hvis det pågældende energibehov blev afregnet efter Århus kommunale Værkers fjernvarmetarif.

117. Direktoratet fandt derfor, jf. varmforsyningslovens § 28, stk. 4, at forbrugeren for sit løbende energiforbrug til rumopvarmning og varmt brugsvand alene skulle betale en pris, svarende til hvad et sådant energiforbrug ville koste efter Århus kommunale Værkers almindelige tarif for fjernvarmelevering.

118. Århus kommunale Værker havde indbragt direktoratets afgørelse for Monopol-ankenævnet.

119. **Den 5. november 1990** blev under direktørens beretning nævnt omtalen på udvalgets møde den 28. november 1988 af en ny ankesag indbragt af **Århus kommunale Værker**. Sagen vedrørte en forbruger, der i 1985 havde opført en ejendom i et område, hvor der er tilslutningspligt til fjernvarmeforsyningen. Ejendommen blev **midlertidigt forsynet** med en **elpatron som opvarmningskilde**, da kollektiv fjernvarmeforsyning i området på daværende tidspunkt først kunne påregnes at være mulig ultimo 1989.

120. Forbrugeren havde klaget over den merudgift, der opstod som følge af, at ejendommen opvarmes med el til eltarif i stedet for med energi til fjernvarmetarif, og forbrugeren havde beregnet sin årlige merudgift derved til ca. 10.000 kr.

121. Sekretariatet havde meddelt, at forbrugeren var blevet bragt i en urimelig økonomisk situation ved det givne tilslutningspålæg til kollektiv varmforsyning, uden at denne forsyningsmulighed var til stede. Udgifter til rumopvarmning var blevet væsentlig højere, end hvis det pågældende energibehov blev afregnet efter Århus kommunale Værkers fjernvarmetarif, og det blev derfor meddelt parterne, at forbrugeren alene skulle betale, hvad energiforbruget ville koste efter den almindelige fjernvarmetarif.

122. Efter anken meddelte parternes advokater imidlertid ankenævnet, at nye oplysninger gjorde det hensigtsmæssigt, at sagen på ny blev forelagt udvalget.

123. Efter en fornyet gennemgang af sagen fandt sekretariatet, at de forhold og synspunkter, som var bestemmende for afgørelsen i september 1988, fortsat var gældende. På denne baggrund blev der meddelt parterne en afgørelse svarende til den oprindelige afgørelse.

124. Århus kommunale Værker har nu indbragt denne afgørelse for Konkurrenceankenævnet.

125. Direktoratet har meddelt en tilsvarende afgørelse i en identisk sag indbragt for udvalget af ejerne af naboejendommen. Denne afgørelse er ligeledes af Århus kommunale Værker indbragt for Konkurrenceankenævnet.

126. **Den 11. februar 1991** blev under direktørens beretning omtalt at Brønderslev Svømmehal havde rettet henvendelse til udvalget for at få reguleret varmeforbruget for perioden 1. december 1987 - 15. marts 1989.

127. Svømmehallen var taget i brug i december 1986 og modtog fjernvarme fra

BRØNDERSLEV KOMMUNALE VARMEFORSYNING.

128. Der var konstateret fejl ved varmemåleren med en periodevis fejlmåling på indtil 36 %. Parterne var enige om, at regulering af forbruget skulle ske på grundlag af efterfølgende målinger, fordi en væsentlig del af varmeforbruget i det første varmeår var blevet anvendt til at **udtørre byggeriet**.

129. Varmeforsyningen havde krævet en merbetaling på op til 71 % af det registrerede forbrug.

130. Varmen anvendtes i øvrigt til rumopvarmning, varmt brugsvand og opvarmning af selve svømmebassin.

131. Denne forbrugsstruktur gjorde det ikke muligt at anvende den sædvanlige graddageberegning. Sekretariatet havde derfor meddelt, at der måtte optages nye forhandlinger mellem parterne, og at merbetalingen måtte fastsættes ud fra et forbrug, der lå mellem den maksimale fejlvisning på 36 % og det registrerede forbrug.

132. Den kommunale varmforsyning havde den 11. december 1990 anket denne afgørelse.

133. **Den 11. februar 1991** behandlede udvalget en sag vedrørende levering af byggevarme til Ungbo Vejle fra **Vejle Fjernvarmeselskab A.m.b.a.**,

134. Landsforeningen Ungbo (LU) havde i efteråret 1989 opført 30 ungdomsboliger i Vejle. Det samlede etageareal var på godt 1000 m², og hver ungdomsbolig således på ca. 30 m².

135. Der var budgetteret med en udgift på 40.000 kr. til **udtørring af byggeriet**. Råhusentreprenøren havde desuden brugt 38.000 kr. til udtørring inden tilslutningen til fjernvarmenettet, der fandt sted den 22. december 1989.

136. I perioden fra den 22. december 1989 og frem til den 2. februar 1990 - i alt 42 døgn - havde den opsatte fjernvarmemåler udvist et energiforbrug på 144,7 MWh.

137. I perioden fra 2. februar 1990 til den 9. april 1990 - i alt 67 døgn - havde måleren registreret et forbrug på 54,08 MWh. Der var sket indflytning pr. 15. marts 1990.

138. Vejle Fjernvarmeselskab A.m.b.a.'s (VF) første regning af 10. april 1990 for hele perioden var afregnet efter **byggevarmetarif** med 405 kr. pr. MWh. Der beregnedes ikke fast afgift. Den samlede regning androg et beløb inkl. moms på i alt 98.217,20 kr. Efterfølgende havde VF reduceret regningsbeløbet inkl. moms til 85.403,66 kr. Reduktionen var fremkommet ved, at varmen - i stedet for **byggevarmetarif** - blev afregnet efter varmetariffen for færdigt byggeri, hvor MWh-prisen var 335,- kr. Til gengæld beregnes der så også fast afgift.

139. LU havde klaget til udvalget over fjernvarmeselskabets opkrævning af **byggevarme**.

140. I forbindelse med sagens behandling havde parterne fremkommet med stærkt modstridende oplysninger eksempelvis om byggeforløb, målingskorrekthed, selve måleren og varmeanlæggets kapacitet.

141. **Udvalget vedtog** at meddele Landsforeningen Ungbo og Vejle Fjernvarmeselskab A.m.b.a.:

142. at der ikke i sagen er spørgsmål om urimeligheden af generelle leveringsbestemmelser, men alene om en målingskorrekthed.

143. at der ikke efter de foreliggende faktiske oplysninger er grundlag for at konstatere urimelighed med hensyn til priser eller leveringsbetingelser i henhold til varmforsyningslovens § 21.

144. at en afklaring af de faktiske forhold, hvorefter der foreligger modstridende opfattelser hos parterne henhører under domstolene,

145. hvorfor udvalget ikke agter at foretage sig yderligere i sagen.

146. **Den 23. september 1991** blev omtalt en sag vedrørende Århus kommunale Værker

147. På udvalgets møde den 5. november 1990 omtaltes to nye ankesager indbragt af Århus kommunale Værker. De 2 identiske sager vedrørte forbrugere, der begge i 1985 havde opført en ejendom i et område, hvor der var tilslutningspligt til fjernvarmeforsyningen. Ejendommene blev **midlertidigt** forsynet med en **elpatron** som opvarmingskilde, da kollektiv fjernvarmeforsyning i området på daværende tidspunkt først kunne påregnes at være mulig ultimo 1989.

148. Forbrugerne havde klaget over den merudgift, der opstod som følge af, at ejendommene blev opvarmet med el til eltarif i stedet for med energi til fjernvarmetarif.

149. Sekretariatet havde ved to afgørelser meddelt, at forbrugerne var blevet bragt i en urimelig økonomisk situation ved det givne tilslutningspålæg til kollektiv varmforsyning, uden at denne forsyningsmulighed var til stede. Derved var ejendommenes udgifter til rumopvarmning blevet væsentlig højere, end hvis det pågældende energibehov blev afregnet efter Århus kommunale Værkers fjernvarmetarif, og det blev derfor meddelt parterne, at forbrugerne alene skulle betale, hvad energiforbruget ville koste efter den almindelige fjernvarmetarif.

150. Århus kommunale Værker indbragte de to afgørelser for Konkurrenceankenævnet.

151. Ved kendelse af 28. juni 1991 stadfæstede ankenævnet de to afgørelser.

152. **Den 27. september 1999** blev under direktørens beretning omtalt en sag vedrørende **Skanderborg Fjernvarme A.m.b.a.**

153. Ifølge en afgørelse, truffet af sekretariatet den 15. april 1999, var det fundet urimeligt, at beboerne i boligbebyggelsen "Lunden" i Skanderborg skulle betale nogen del af de ekstraudgifter - der være sig installationsudgifter eller forbrugsafhængige udgifter - der måtte være forbundet med etablering og drift af et **midlertidigt varmforsyningsanlæg** i forhold til, hvad øjeblikkelig tilslutning til det kollektive varmforsyningsanlæg - på lige fod med andre tilsluttede ejendomme - ville have kostet.

154. Baggrunden for afgørelsen var en bestemmelse i lokalplanen for området, hvorefter bebyggelsen skulle tilsluttes fjernvarmeforsyningen, og en sådan tvangstilslutning indebar, at varmforsyningslovens § 11, stk. 3, kunne finde anvendelse.

155. Efter denne bestemmelse var kommunen og varmeværket pligtig til, hver med halvdelen, at sikre ny bebyggelse en **midlertidig varmforsyning**, når bebyggelsen, der var pålagt tilslutningspligt efter § 11, stk. 1, ikke kunne opnå tilslutning til den kollektive varmforsyning inden for den i projektet fastsatte tidsfrist på grund af forsinkelse med etablering af varmforsyning.

156. Ifølge Vejledning om planlovgivning måtte retsvirkningerne af en tvangstilslutning være den samme, uanset efter hvilken lov - planloven eller varmforsyningsloven - kommunalbestyrelsen træffer beslutning om tvangstilslutning.

157. Ved bedømmelsen i henhold til varmforsyningsloven af, om givne leveringsbetingelser var urimelige eller ej, var det således uden betydning, om tvangstilslutning var sket i henhold til varmeplan eller i henhold til lokalplan, og det var således for bedømmelsen uden betydning, at den kommunale varmeplan ikke indeholdte bestemmelse om tilslutningspligt for området.

158. Skanderborg kommune havde den 21. maj 1999 indbragt afgørelsen for Konkurrenceankenævnet.

159. **Den 13. december 1999** blev under direktørens beretning omtalt en sag vedrørende **Skanderborg Fjernvarme A.m.b.a.**

160. På mødet den 27. september 1999 blev udvalget orienteret om, at en afgørelse truffet af sekretariatet den 15. april 1999 vedrørende Skanderborg Fjernvarme A.m.b.a., var blevet indbragt for Konkurrenceankenævnet af Skanderborg kommune.

161. Ifølge afgørelsen var det blevet meddelt klagerne og fjernvarmeselskabet, at det var urimeligt, at beboerne i boligbebyggelsen "Lunden" i Skanderborg skulle betale nogen del af de ekstraudgifter - det være sig installationsudgifter eller forbrugsafhængige udgifter - der måtte være forbundet med etablering og drift af et **midlertidigt varmforsyningsanlæg** i forhold til, hvad øjeblikkelig tilslutning til det kollektive varmforsyningsanlæg - på lige fod med andre tilsluttede ejendomme - ville have kostet.

162. Baggrunden for afgørelsen var en bestemmelse i lokalplanen for området, hvorefter bebyggelsen skulle tilsluttes fjernvarmforsyningen, og en sådan tvangstilslutning indebar, at varmforsyningslovens § 11, stk. 3, kunne finde anvendelse.

163. Efter denne bestemmelse var kommunen og varmeværket pligtig til, hver med halvdelen, at sikre ny bebyggelse en **midlertidig varmforsyning**, når bebyggelsen, der var pålagt tilslutningspligt efter § 11, stk. 1, ikke kunne opnå tilslutning til den kollektive varmforsyning inden for den projekterede tidsfrist på grund af forsinkelse med etablering af varmforsyning.

164. Ifølge Vejledning om planlovgivning måtte retsvirkningerne af en tvangstilslutning være den samme, uanset efter hvilken lov - planloven eller varmforsyningsloven - kommunalbestyrelsen traf beslutning om tvangstilslutning.

165. Konkurrenceankenævnet meddelte den 25. oktober 1999 at Skanderborg kommune havde hævet sagen.

166. Baggrunden herfor var en aftale indgået mellem fjernvarmeselskabet og boligbebyggelsen "Lunden", hvorefter kommunen ikke deltog i betaling af udgifterne til særlige installationer.

167. Elprisudvalget¹⁶⁸. Den 4. maj 1977 blev under direktørens beretning nævnt at udvalget den 24. marts 1977 besluttede, at der skulle optages forhandling med Elselskabet ARKE med henblik på ændring af ARKE's hidtil anvendte metode til beregning af tilslutningsafgifter i fritidshusområdet, hvor mindre end 2/3 af forbrugerne ønsker tilslutning.

169. Ved forhandling med ARKE den 20. april 1977 var det aftalt, at selskabet fremsender et forslag til beregning af tilslutningsafgift i disse områder. Direktoratet vil forelægge sagen for udvalget, når forhandlingerne er afsluttede.

170. Til ARKE-sagen bemærkede et medlem, at en lovmæssig lighed mellem bolig- og fritidshusområder måtte være rimelig, og at problemer af den her omhandlede art måske kunne løses via kommuneplanloven, således at der kan stoppes for udstykninger, hvor de fornødne faciliteter ikke er til stede. Medlemmet regnede med i næste møde at kunne fremkomme med en nærmere redegørelse for disse problemer.

171. Et andet medlem, der ikke forventede nogen hurtig løsning af spørgsmålet om tilslutningsafgifter, omtalte, at monopoltilsynet havde været stillet over for lignende spørgsmål i sager vedrørende vandforsyning.

172. **Den 29. januar 1979** behandlede udvalget "Revision af anmeldelsesskema til elprisregistret"

173. Direktoratet havde udarbejdet et udkast til et revideret anmeldelsesskema.

174. Et medlem ønskede, at der i skemaet indgik forbrug for et enfamiliehus uden elvarme (5.000 kWh, 25 amp.), samt at det i vejledningen blev tilkendegivet, at oversigten over tariffer også skulle omfatte **midlertidig levering (byggestrøm mv.)**.

175. Et andet medlem ønskede ud over de i skemaudkastet anførte forbrugsstørrelser for erhverv tilføjet nogle alternativer med lavere benyttelsestider.

176. En række medlemmer var betænkelig ved dette, men det **aftaltes**, at det andet medlem drøfter sine forslag til alternative forbrug med direktoratet.

177. **Den 6. marts 1979** blev under direktørens beretning omtalt at en advokat ved skrivelse af 30. november 1978 på vegne en entreprenør havde rettet henvendelse til Elprisudvalget. Af skrivelsen fremgik, at entreprenøren i perioden 18. maj 1977 til 8. juni 1978 havde fået leveret **byggestrøm**.

178. Ebeltoft kommune har afkrævet entreprenøren i alt 89.143 kr. for leveret energi på 150.434 kWh. Beløbet er beregnet efter en energipris på 50 øre/kWh eksklusive energiafgift til staten. Derudover har entreprenøren deltaget i forbindelse med strømforsyningen på selve byggepladsen.

179. I anledning af klagen har Ebeltoft kommune udtalt, at den siden 1970 har taget 50 øre/kWh for **byggestrøm**. I 1978 blev prisen forhøjet med 2 øre/kWh svarende til energiafgiften til staten.

180. Ved Ebeltoft kommunes anmeldelse af priser mv. har kommunen ikke anmeldt pris for **midlertidig strømforsyning**.

181. På denne baggrund har direktoratet meddelt klageren og Ebeltoft kommune, at da kommunen ikke har anmeldt priser for **byggestrøm**, er de priser, entreprenøren er afregnet efter, ugyldige og kan ikke gøre krav på beskyttelse ved domstolene.

182. **Den 22. juni 1979** blev under direktørens beretning nævnt udvalgets beslutning den 24. marts 1977 om, at direktoratet ved forhandling med **ARKE** skulle undersøge mulighederne for en ændring af selskabets regel for fastsættelse af tilslutningsafgifter i udstykninger uden fælles betaling for byggemodning med el.

183. Pr. 1. januar 1978 var ARKE's tilslutningsafgift fastsat til 3.500 kr. eksklusive moms. Afgiften var fordelt på to dele. Del 1 på 2.300 kr. dækkede omkostningerne ved udførelsen af lavspændingsanlægget og betaltes normalt af udstykkeren ved byggemodningen af en udstykning. Del 2 på 1.200 kr. dækkede højspændingsanlægget samt levering og opsætning af måler og opkrævedes først senere i takt med, at parcelhusejerne blev tilsluttet elforsyningen.

184. Såfremt et område ikke blev elbyggemodnet af udstykkeren, søgte ARKE at få dækket sine udgifter samtidigt med etableringen af elforsyningen ved enten at opkræve tilslutningsafgiftens del 1 hos alle parcelhusejere eller ved at opkræve den fulde afgift hos 2/3 af disse.

185. Hvor en ordning efter et af de to ovennævnte principper ikke kunne gennemføres, tilbød ARKE, at parcelejere, som inden for en periode på 3 år ønskede elforsyning, kunne betale den fulde tilslutningsafgift mod en garanti fra selskabets side om, at forhøjelser i perioden ikke fandt sted. En anden mulighed var, at ejeren af en parcel, hvor elforsyning skulle etableres, betalte tilslutningsafgift for de manglende parceller mod, at selskabet sikrede tilbagebetalingsmuligheder i takt med, at de manglende parceller tilsluttedes.

186. Ved en forhandling med ARKE den 20. april 1977 blev der opnået enighed om, at selskabet skulle undersøge mulighederne for, at kommunerne kunne medvirke til en løsning ved, at disse som betingelse for udstykningsgodkendelse kræver, at udstykningen er sikret elforsyning.

187. Ved skrivelse af 10. april 1979 oplyste selskabet, at det fra hovedparten af kommunerne i forsyningsområdet havde fået bekræftelse på, at disse ved fremtidige udstykningsgodkendelser ville stille betingelse om, at området blev elbyggemodnet før salg af parceller.

188. For de **fritidshusområder**, hvor udstykningen er godkendt, men hvor der ikke er foretaget elbyggemodning, og investeringsbidragets del 1 derfor ikke er indbetalt, har selskabet foreslået, at "Uanset hvor en parcel er beliggende i et udstykningsområde med normale parcelstørrelser, vil elforsyning kunne rekvireres, mod et der for en installationsstørrelse sikret med 35 A stikledningssikring indbetales:

189. Normalt investeringsbidrag, p.t. kr. 3.500,00 + finansieringstilskud kr. 1.000,00, begge beløb eksklusive moms".

190. ARKE meddelte samtidig, at ordningen ikke ville blive iværksat, før elprisudvalgets godkendelse forelå. Efter formandens beslutning i medfør af forretningsordenens § 5, stk. 2, er det derefter meddelt ARKE, at elprisudvalget, under hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for elbyggemodning af fritidthusområder i ARKE's forsyningsområde, kan tilslutte sig den foreslåede ordning.

191. ARKE har ved skrivelse af 30. april 1979 anmeldt de ændrede regler for tilslutning til ikrafttræden den 1. maj 1979.

192. **Den 26. november 1979** behandlede udvalget salg af el fra **Tivoliland A/S** til forpagterne.

193. Det udsendte notat var udarbejdet i anledning af en klage, der var indsendt af **en forpagter, der driver en helårsrestaurant**.

194. Klagen vedrører den pris, som **Tivoliland** anvender ved afregning af restaurantens køb af el fra **Tivolilands** transformestation.

195. I notatet var der argumenteret for, hvorvidt denne gren af **Tivolilands** aktiviteter kunne betragtes som et distributionsselskab og dermed være omfattet af elloven med den deraf følgende pligt til at anmelde priser m.v. til elprisudvalget med angivelse af grundlaget for prisfastsættelse.

196. **Udvalget vedtog**, at salg af elektricitet fra **Tivolilands** transformatorstation er omfattet af elforsyningsloven, jf. § 1, stk. 2, og at virksomheden som følge heraf har pligt til at anmelde priser og andre betingelser til elprisudvalget med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen. Det følger heraf, at **Tivolilands** tariffer skal fastsættes ud fra selskabets egne omkostningsforhold i forbindelse med salg af el.

197. **11. februar 1980** blev under direktørens beretning omtalt udvalgets behandling den 26. november 1979 af klage vedrørende prisen for salg af el fra **Tivolilands** transformestation.

198. Ved afregning af forpagternes elforbrug har selskabet hidtil anvendt Aalborg kommunes tarif for **midlertidigt forbrug**. Der bliver ikke opkrævet fast årsafgift. Selskabet opnår herved en bruttoavance på 11 øre/kWh til dækning af drift og vedligeholdelse af anlægget samt til nyanlæg.

199. Udvalget vedtog, at salg af el fra **Tivolilands** transformestation var omfattet af elloven, og at selskabet som følge heraf havde pligt til at anmelde priser til elprisudvalget med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen, samt at priserne skulle fastsættes ud fra selskabets egne omkostningsforhold i forbindelse med salg af el.

200. Dette blev meddelt **Tivoliland**, som herefter anmeldte en tarif til ikrafttræden 1. januar 1980. Det fremgik af det medsendte beregningsgrundlag for prisfastsættelsen, at der var regnet med en bruttoavance på 25,1 øre/kWh mod den tidligere opnåede på 11,0 øre/kWh. Direktoratet anmodede derfor **Tivoliland** om en forhandling, som fandt sted den 14. januar 1980.

201. Under forhandlingen blev beregningsgrundlaget nærmere belyst. Selskabet udtrykte endvidere ønsket om fortsat at anvende Aalborg kommunes tarif for **midlertidigt forbrug**, selv om dette ville medføre et tab af indtægter. Som begrundelse herfor henvistes til, at det i forpagternes kontrakter var anført, at elforbrug blev afregnet efter denne tarif, samt at selskabet herved blev fritaget for at skulle redegåre for fremtidige prisfastsættelser.

202. Under forudsætning af udvalgets tilslutning vil direktoratet meddele **Tivoliland**, at selskabet ved salg af el til forpagterne kan anvende Aalborg kommunes tarif for **midlertidigt forbrug** (eksklusive fast afgift). Ved afgørelsen er det taget i betragtning, at der ved anvendelse af denne tarif ikke opnås dækning for de faktiske udgifter til drift og vedligeholdelse af transformestationen med tilhørende distributionsnet.

203. Efter en kort drøftelse bemærkede formanden, at afgørelsen indebar, at klageren ikke fik medhold i de fremførte klagepunkter.

204. **Udvalget vedtog**, at **Tivoliland** kan anvende Aalborg kommunes tarif for **midlertidigt forbrug** (eksklusive fast afgift) ved afregning af salg af el til selskabets forpagtere.

205. **Deen 8. december 1980** blev under direktørens beretning omtalt at **Ministeriet for offentlige arbejder** ønsker tilladelse til, at taksterne for salg af el fra de 5 **statshavne** forhøjes med ens beløb i øre/kWh, således at priserne stadig er ens for de 5 **havne**. Forhøjelserne er beregnet således, at summen af de enkelte **havnes** bruttoavancer holdes uændret i forhold til summen af bruttoavancerne pr. juni 1977 eller pr. april 1978. Efter det oplyste vil det betyde forhøjelser af taksterne fra 52,5 øre/kWh til henholdsvis 66 øre/kWh eller 60 øre/kWh.

206. Det er et spørgsmål, om **havnenes salg af el** fra stikkontakterne er omfattet af elforsyningsloven. I en tidligere sag om **Tivoliland A/S** tog udvalget den stilling, at selskabet er omfattet af loven. Det antages, at havnenes stikkontakter kan sidestilles med **Tivoliland A/S**, for så vidt angår salg af el.

207. Direktoratet agtede at meddele ministeriet for offentlige arbejder, at **statshavnenes** salg af el fra kajstikkontakter er omfattet af elforsyningsloven, jf. § 2, stk. 1, og at **statshavnsadministrationen** som følge heraf har pligt til at anmelde priser og andre betingelser til elprisudvalget.

208. Udvalget tilsluttede sig dette.

209. **Den 22. juni 1981** blev under direktørens beretning om talt, at **Himmerlands Elektricitetsforsyning (HEF)** har fra før 1. januar 1977 krævet et depositum ved oprettelse af **midlertidige installationer**, dvs. **byggeri, tivolier** o.lign.

210. Af en redegørelse, som direktoratet har indhentet hos HEF, fremgår, at installatøren indbetaler et depositum på nu 1.500 kr., når denne rekvirerer måler til en **midlertidig installation**. Depositum dækker dels målerens pris og dels **elforbruget i byggeperioden**. Ved aflevering af måler eller ved færdigmelding af installationen tilbagebetales depositum, og der afregnes med installatøren for det forbrugte antal kWh efter en kWh-pris på 56,2 øre (normal pris = 38,5 øre/kWh).
211. HEF finder, at det er en praktisk ordning, idet installatøren, som udfører installationen, har en sikker viden om, hvem der skal betale for elforbruget.
212. Kravet om depositum er således ikke begrundet i den enkelte kundes betalingsforhold, men må derimod opfattes som et generelt krav til alle disse aftagere.
213. Udvalget har tidligere afgjort, at generelle krav om depositum er urimelige, jfr. elforsyningslovens § 10, stk. 4.
214. Det kan imidlertid næppe i det foreliggende tilfælde anses for urimeligt med en almindelig regel om erlæggelse af depositum over for sådanne **midlertidige installationer**.
215. Direktoratet har derfor til hensigt at meddele HEF, at udvalget i det konkrete tilfælde ikke har indvendinger mod, at der kræves depositum.
216. Samtidig er der et spørgsmål, om installatøren efter selskabets ordning kommer til at optræde som elleverandør i forhold til bygherren og derfor som anmeldelsespligtig efter bestemmelserne i elforsyningslovens § 10.
217. Et medlem gjorde opmærksom på, at en sådan ordning var almindelig blandt elselskaberne, at det for selskaberne var en rent praktisk ordning, og at det ikke gav anledning til problemer omkring installatørens rolle.
218. Udvalget tilsluttede sig dette.
219. **Den 22. juni 1981** behandlede udvalget energipriser og faste afgifter for transformerforeninger under HEF
220. Af det udsendte notat fremgik, at der ved en gennemgang af prisanmeldelser fra transformerforeninger under Himmerlands Elektricitetsforsyning (HEF) for visse foreninger er konstateret store stigninger i de faste afgifter, som trådte i kraft den 1. januar 1981.
221. Det fremgår af vedtægterne og tariffblad for HEF, at transformerforeningernes indkøbspris for el består af en energiafgift og en fast afgift pr. forbruger. Om prisberegningen ved transformerforeningernes **videresalg** til forbrugerne gælder ifølge HEF's vedtægter, at salgsprisen fastsættes til samme energiafgift som indkøbsprisen og et tillæg til den faste afgift til dækning af foreningernes egne udgifter i forbindelse med drift og vedligeholdelse af lavspændingsnet og administration.

222. Da elektriciteten skal sælges til samme energipris, som den købes til, kan stigninger i den faste afgift til HEF og egne udgiftsstigninger kun indregnes gennem stigning i den faste afgift til forbrugerne.

223. Et medlem mente ikke, at der var tale om noget stort problem og fandt, det var en rimelig måde at fremme nedlæggelser af de helt små transformerforeninger på.

224. **Udvalget vedtog** at bemyndige direktoratet til at forhandle med HEF med henblik på ophævelse af bestemmelserne i selskabets vedtægter om transformerforeningernes prisberegning.

225. **Den 8. februar 1982** behandlede udvalget NVE's tilslutningsbetingelser for nye tilslutninger.

226. Af det udsendte referat fremgik, at NVE ikke foretager udbygning i nye udstykninger, før der er indbetalt investeringsbidrag for samtlige parceller. I det foreliggende tilfælde er ikke alle parcellerne solgt, og udstykkeren nægter at betale det samlede investeringsbidrag for hele udstykningen.

227. NVE har endvidere oplyst, at det kan tilbyde at forsyne klagerens hus og andre huse i udstykningen med el imod betaling af ikke-tariferede investeringsbidrag. Størrelsen heraf er ikke oplyst.

228. Et medlem mindede om, at denne problemstilling havde udvalget diskuteret tidligere i forbindelse med en sag med ARKE, senest omtalt i mødet den 22. juni 1979. I ARKE-tilfældet tiltrådte udvalget, at selskabet i udstykningsområder, hvor der ikke betales et samlet investeringsbidrag, kunne kræve et finansieringstilskud på 1.000 kr. ud over det normale investeringsbidrag. Denne sag lå dog forud for udvalgets vedtagelse af retningslinier for tariferede investeringsbidrag.

229. Formanden bemærkede, at det er mest hensigtsmæssigt, at det er udstykkeren, der betaler det samlede investeringsbidrag.

230. Medlemmet fremførte, at der var to hensyn i denne sag. På den ene side måtte selskaberne levere el til nye forbrugere i overensstemmelse med de aftalte retningslinier. På den anden side medførte fremgangsmåden med enkelte tilslutninger, at arbejdet blev dyrere og teknisk set utilfredsstillende. Endvidere ville muligheden for enkelte tilslutninger gøre det vanskeligere for selskaberne at få udstykkeren til at gå med til en samlet udbygning af elforsyningen for hele området.

231. Et andet medlem fremførte, at forudsætningerne for det tariferede investeringsbidrag er kikset i denne sag, og at man kunne risikere, at der gik mange år, før området blev fuldt udbygget med el. Udvalget burde derfor overveje at acceptere, at NVE kan opkræve et forhøjet investeringsbidrag lige som i ARKE-tilfældet.

232. Det første medlem fandt, at man ud fra en samlet betragtning burde fastholde, at investeringsbidraget skulle ansættes i overensstemmelse med udvalgets beslutning om tariferede bidrag.

233. **Udvalget vedtog** at meddele NVE, at det er urimeligt, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 4, at opkræve forskellige investeringsbidrag for etablering af elforsyning til almindelige **parcel- og fritidshuse** med installationer under 25 A; direktoratet bemyndiges til ved forhandling med NVE at bringe denne fremgangsmåde til op-hør og til om fornødent at udstede pålæg herom.

234. Til grund herfor blev lagt, at udvalget ved sine drøftelser af retningslinier for fastsættelse af investeringsbidrag har lagt vægt på, at der for almindelige installationer fastsættes ét tariferet bidrag gældende for hele selskabets forsyningsområde. Ud fra disse synspunkter kan det ikke anses for rimeligt, at NVE vil kræve ikke-tariferede bidrag i det foreliggende tilfælde. Konsekvensen af tariferede bidrag må netop være, at der ikke i alle tilfælde kan være dækning for omkostningerne ved etablering. Der er ikke i den foreliggende sag særlige forhold, som kan betinge en afvigelse fra de vedtagne retningslinier. Det må derfor være urimeligt, hvis den enkelte forbruger ikke kan få elforsyning på betingelser, der er i overensstemmelse med disse retningslinier.

235. **Den 11. april 1983** behandlede udvalget Viby Elværks afregning efter særtarif.

236. Ved skrivelse af 30. september 1982 har advokat Jørgen Bendixen, Århus, på vegne H.B. Jørgensen ApS, Ormslevvej 36, Viby J, fremsendt en klage over, at Viby Elværk i ca. 4 år har afregnet og fortsat afregner selskabets elforbrug efter særtarif.

237. I skrivelserne er anført, at særtariffen udgør ca. det dobbelte af fællestariffen, og at elværket er uberettiget til at opkræve særtarif.

238. **Udvalget vedtog**, at det er urimeligt, jf. elforsyningslovens § 10, stk. 4, i dette tilfælde at gøre anvendelse af værket's fællestarif betinget af ny underskrift og af tinglysning af deklaration eller af krav om betaling af ny tilslutningsafgift.

239. Udvalget lagde ved denne afgørelse vægt på, at tvistigheder om hvad der tidligere er aftalt mellem værket og klageren må henvises til domstolene. Hvis klageren opfylder de almindelige krav til en installation må han have krav på leverancer på almindelige vilkår.

240. Er de almindelige krav til installation ikke opfyldt kan elværket kræve, at klageren bringer dem i orden, men det skal tages i betragtning, at der nu i længere tid er blevet leveret strøm til de pågældende aftagere uden af værket har skredet ind. Den **midlertidige tarif** kan ikke anvendes som sanktionsmiddel.

241. **Den 28. juni 1983** blev under direktørens beretning omtalt, at **Slagelse kommunale Elværk** agtede at indføre en særlig tilslutningsafgift for **kolonihavehuse** på 3.000 kr.

242. Elforsyningen havde beregnet, at omkostningerne ville kunne blive dækket ved en afgift på 3.200 kr. excl. moms. Elforsyningen havde anmodet om udvalgets stillingtagen hertil.

243. Elværkets anmeldte standardbidrag udgør 5.000 kr. excl. moms.

244. Det var direktoratets hensigt at meddele Slagelse kommunale Elværk, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag vil kunne acceptere et investeringsbidrag på 3.000 kr. for kolonihavehuse.

245. Der er herved lagt til grund, at de af udvalget fulgte principper for tarifiering af investeringsbidrag indebærer, at der her opkræves et standardiseret bidrag for tilslutning af et parcel- eller sommerhus uden elvarme. For lejligheder i etageejendomme opkræves det halve bidrag.

246. Tilslutning af **kolonihavehuse** må derfor ske på de samme økonomiske vilkår som den beboelsesform, de forsynings- og belastningsmæssigt kan sammenlignes med. Det kan ikke være hensigtsmæssigt at indføre en tredje kategori af installation i systemet for fastsættelse af investeringsbidrag for mindre installationer.

247. **Den 17. marts 1986** behandlede udvalget Midtjysk Elforsyning's investeringsbidrag for tilslutning af varmeanlæg i F-gasanlæg.

248. Naturgas Midt/Nord I/S klagede over, at (MEF) forlangte investeringsbidrag for tilslutning af varmeanlægget i de F-gasanlæg, som gasselskabet opstillede **midlertidigt** til forsyning af forbrugere, der senere ville blive tilsluttet naturgasnettet. Naturgasnettet blev efter det oplyste fremført til både udstykningsområder og til eksisterende byområder. Forsyning fra F-gasanlæg var efter det oplyste aktuel i 9-12 måneder.

249. Gasselskabet fandt, at der var tale om **midlertidige elinstallationer** og fandt det derfor urimeligt, at MEF forlangte fuldt standardinvesteringsbidrag herfor.

250. Det fremgik af ordlyden i MEF's egne tilslutningsbetingelser for **midlertidige installationer**, at disse etableredes uden betaling af investeringsbidrag, men etableredes mod, at forbrugeren/rekvirenten afholdt samtlige aktuelle udgifter forbundet med etablering og demontering af **midlertidige forsyninger/tilslutninger**.

251. **Udvalget vedtog**, at elforsyningen til de af Naturgas Midt/Nord I/S opstillede F-gasanlæg måtte betragtes som **midlertidig forsyning** og derfor omfattet af MEF's leveringsbetingelser herfor. Det var følgelig urimeligt at opkræve standardinvesteringsbidrag for tilslutning af F-gasanlæg.

252. Ved denne afgørelse lagde udvalget vægt på, at F-gasanlæggene demonteres og ikke erstattes af permanent forsyning, hvorfor der måtte være tale om en **midlertidig forsyning/tilslutning**.

253. **Den 21. september 1987** blev under direktørens beretning omtalt en klage fra en forbruger under **Fåborg Elektricitetsværk** over værkets pris for levering af **bygestrøm**. Prisen for el leveret til en **midlertidig installation** var 28 øre/kWh højere end prisen for levering til almindeligt forbrug.

254. Direktoratet havde meddelt elektricitetsværket, at denne prisforskel næppe kunne begrundes i de meromkostninger, der var forbundet med **midlertidige installationer**. Ved et møde, direktoratet havde haft med værket i august måned 1987, aftaltes det derfor, at Fåborg Elektricitetsværk skulle indsende et forslag til ændret prisfastsættelse.

255. Ifølge forslaget var energiprisen for **midlertidige installationer** herefter den samme som husholdningstariffen. Til gengæld opkræves der en målerleje på 1 kr./dag til dækning af de særlige udgifter til administration og afskrivning på målere. Direktoratet havde meddelt Fåborg Elektricitetsværk, at man ikke havde indvendinger mod den ændrede prisfastsættelse.

256. **Den 21. september 1987** behandlede udvalget en sag vedrørende **Vestbirk Oplands Højspændingsanlægs** regulering af elforbrug, når målerfejl ikke er konstateret.

257. Ved skrivelse af 21. april 1987 havde en forbruger under Vestbirk Oplands Højspændingsforsyning (VOH) klaget over, at værket havde afvist at reducere det afmålte elforbrug for perioden 1. november 1985 - 5. november 1986.

258. VOH havde redegjort for sagen i skrivelser af 18. maj og 3. juli 1987.

259. Af notatet fremgik, at VOH havde kontrolleret elmåleren, og at denne kontrol viste, at måleren fungerede korrekt. Det fremgik endvidere, at VOH var af den opfattelse, at det forholdsvis store forbrug skyldes varmetab affødt af igangværende byggearbejder.

260. Det fremgik endvidere, at VOH havde afvist at nedsætte forbruget med henvisning til selskabets leveringsbestemmelser, hvorefter der er betalingspligt for enhver form for elforbrug, selvom forbrugeren ikke har kunnet udnytte elforbruget.

261. Udvalget fandt, at det ikke kunne afvises, at det forholdsvis store forbrug skyldes varmetab affødt af de **igangværende byggearbejder**.

262. **Udvalget vedtog** herefter at meddele klageren og VOH, at man ikke kunne pålægge VOH at ændre den fremsendte regning for forbruget i perioden 1. november 1985 - 5. november 1986.

263. Det blev herved lagt til grund, at udvalget ikke har forudsætning for eller kompetence til at tage stilling til spørgsmålet, når der er uenighed vedrørende de faktiske forhold.

264. Endvidere **vedtog udvalget** at tilkendegive overfor DEF og elselskaberne, at selskaberne bør foretage en reel vurdering af henvendelser vedrørende "uforklarlige" forbrugsstørrelser og ikke blot henholde sig til leveringsbestemmelser, hvoraf det fremgår, at der er betalingspligt for alt registreret forbrug.

265. **Den 16. november 1992** blev under direktørens beretning omtalt en ankenkendelse vedrørende **Viborg Kommunale Værker**.

266. I januar 1992 klagede en advokat på vegne et byggefirma over Viborg kommunale Værkers opkrævede tilslutningsafgift. Klagen gik på, at denne var udregnet ud fra tidspunktet for fremsendelse af tilslutningsblanket i stedet for det tidspunkt, hvor byggeriet startede med at få leveret **byggestrøm**.

267. Klageren fandt, at selskabet gennem byggemøder havde været orienteret om byggeriets størrelse, og derfor måtte tidspunktet for påbegyndelse af levering af byggestrøm lægges til grund ved beregning af tilslutningsafgift.

268. Viborg kommunale Værker har i § 3 i "Forretningsgang for elinstallatører", anmeldt at investeringsbidragets størrelse beregnes efter det tidspunkt, hvor der af installatøren indgives anmeldelsesblanket til elforsyningen.

269. Dette er nu stadfæstet af ankenævnet.

270. **Den 15. december 1992** behandlede udvalget elleverancer til A/S Storebæltsforbindelsen.

271. A/S Storebæltsforbindelsen havde klaget til udvalget over, at **SEAS A/S** og **Korsør Kommunale Værker** har aftalt en ændring af forsyningsgrænserne med henblik på forsyningen af den kommende faste forbindelse over Storebælt.

272. Ændringen betyder, at A/S Storebæltsforbindelsen fra sjællandssiden skal have leveret strøm både fra SEAS A/S og Korsør Kommunale Værker. Det var opfattelsen, at dette medfører urimelige priser, da selskabet som følge heraf ikke kan opnå de samme storforbrugertariffer, som selskabet kan opnå hos en enkelt leverandør.

273. Den faste forbindelse over Storebælt består af en kombineret jernbane- og vejbro fra Sprogø til Fyn samt en jernbanetunnel og højbro begge fra Sjælland til Sprogø.

274. Den kombinerede forbindelse over Vesterrenden forsynes af Nyborg Kommunale Værker. Elforbruget afregnes her af de to forbrugere (DSB og Storebæltsforbindelsen) under ét til én tarif fastsat af Nyborg Kommunale Værker. Tariffen er den laveste tarif, de to forbrugere under ét vil være berettiget til.

275. Forsyningsgrænserne mellem SEAS og Korsør Kommunale Værker er aftalt i en overenskomst fra 1982. Forsyningsgrænserne blev i 1988 justeret med henblik på forsyningen af Storebæltsforbindelsen.

276. Herefter forsynes Østbroen, der starter og slutter i Korsørs område, af Korsør Kommunale Værker. Jernbanetunnelen forsynes af SEAS. Tunnelen ligger i den ene ende (Halskov) i SEAS's område og i den anden ende (Sprogø) i Korsørs område.

277. Hele forsyningen på østforbindelsen sker fra SEAS's transformerstation Taarnborg. Der er således ingen teknisk forbindelse mellem Korsør Kommunale Værkers og Storebæltsforbindelsens anlæg.

278. Da tunnelen får et årsforbrug over 15 mio. kWh, vil forbruget blive afregnet efter SEAS's tarif som storforbrugere. Årsforbruget til østbroen og Sprogø vil ikke overstige 15 mio. kWh. Dette forbrug vil blive afregnet efter Korsør Kommunale Værkers storforbrugertarif.

279. MT-Group's **byggeplads** ved Halskov har en sådan udstrækning og placering, at den rækker ind i såvel SEAS's som Korsør Kommunale Værkers område og forsynes fra begge selskaber.

280. Der er her indgået en særlig aftale mellem mellem parterne, som indebærer, at hele forbruget på **byggepladserne** afregnes efter SEAS's storforbrugertarif og med kun én afregning.

281. Til brug for sammenligning med SEAS's A-tarif på kommende leverancer til jernbanetunnelen havde Korsør Kommunale Værker fremsendt prisberegninger på leverancer til højbroen. Under de givne forudsætninger var der tale om merbetaling til Korsør Kommunale Værker, i forhold til hvad der skulle have været betalt til SEAS, på årsbasis på 5.680 kr. Hertil kommer en fast afgift på 61.200 kr./år.

282. Formanden henviste til, at omlægningen af forsyningsgrænsen var uden teknisk begrundelse og derfor principielt forkert. Imidlertid var der her tale om et ret beskedent beløb. En forudsætning for indgreb måtte være, at omlægningen medførte urimelige priser.

283. Den teknisk sagkyndige påpegede, at spørgsmål omkring forsyningsgrænser i medfør af elforsyningslovens § 14, stk. 1, henhører under energiministeren.

284. Et medlem var enig heri og gjorde opmærksom på, at der normalt i aftalerne mellem selskaberne findes voldgiftsbestemmelser, der regulerer tvistigheder mellem selskaberne om grænser. Det betyder, at energiministeren sjældent behandler den slags sager. I den konkrete sag var der alene sket en regulering af grænsen, og ikke en decideret flytning. Hvis udvalget ikke accepterer den konkrete ændring på grund af prisforskelle, vil der i realiteten være tale om TPA, som der ikke er hjemmel til på nuværende tidspunkt.

285. Et andet medlem anførte, at det alene er udvalgets opgave at gribe ind, såfremt der er tale om urimelige priser.

286. Næstformanden påpegede, at elforsyningslovens § 14, stk. 1, kun gælder i de tilfælde, hvor selskaberne ikke er enige om forsyningsgrænserne. Hvis selskaberne er enige, er der et vidt spillerum til at fastlægge forsyningsgrænserne. Udvalget udøver en monopolkontrol. Udvalget har ikke hjemmel til at gribe ind over for forsyningsgrænser, men alene over for urimelige priser og leveringsbetingelser. Hvor en kundes geografiske placering er afgørende for, om en grænse flyttes, kan udvalget gribe ind, såfremt flytningen fører til urimelige priser over for denne kunde. I den konkrete sag fandt næstformanden delingen højst uheldig, idet der ingen teknisk forbindelse er mellem Korsør Kommunale Værker og Storebæltsforbindelsen. På nuværende tidspunkt kan der dog ikke konstateres urimeligheder, og sagen har ingen aktualitet nu, men måske næste år.

287. **Udvalget vedtog** at meddele A/S Storebæltsforbindelsen, at udvalget ikke for nærværende finder grundlag for indgreb i medfør af elforsyningsloven, da forskellen i betalingen, enten ved at SEAS står som eneleverandør, Korsør Kommunale Værker er eneleverandør, eller at begge er leverandører, er marginal og ikke kan betragtes som urimelig i medfør af elforsyningslovens § 10, stk. 4.

288. Udvalget lagde ved afgørelsen vægt på, at der ikke i elforsyningsloven er hjemmel til at gribe ind over for de forsyningsgrænser, leverandørerne har aftalt. Udvalget kan alene i medfør af elforsyningslovens § 10, stk. 4, gribe ind over for urimelige priser og leveringsbetingelser.

289. Hvor en kundes geografiske placering er afgørende for, om en forsyningsgrænse flyttes, kan udvalget i medfør af elforsyningslovens § 10, stk. 4, gribe ind, såfremt flytningen medfører urimelige priser over for kunden.

290. I den konkrete sag lagde udvalget vægt på, at de prismæssige virkninger ud fra det foreliggende var yderst beskedne over for A/S Storebæltsforbindelsen.

291. På denne baggrund var der ikke grundlag for indgreb i medfør af elforsyningslovens § 10, stk. 4.

292. **Den 23. oktober 1993** behandlede udvalget Østkrafts nægtelse af tilladelse til opsætning af bimålere

293. En forbruger under Østkraft klagede til udvalget over, at Østkraft havde givet afslag på hans anmodning om tilladelse til opsætning af bimålere. Klageren havde indrettet **ferielejligheder** i en ubenyttet udlænge til en ældre landbrugsejendom.

294. Klageren ønskede at opsætte bimålere i de enkelte ferielejligheder for at lette afregningen af elforbruget. Østkraft nægtede tilladelse til dette med henvisning til "Tillægsbestemmelser til Fællesregulativet" §12. Det var Østkraft opfattelse, at såfremt der skulle opsættes målere i de enkelte lejligheder, skulle der opsættes hovedmålere, og ejeren af ejendommen skulle hæfte for samtlige målere.

295. **Udvalget vedtog**, at det må anses for urimeligt i henhold til elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Østkraft ikke ville tillade klageren at opsætte bimålere til intern fordeling af den elregning klageren som kunde hos Østkraft skulle betale for modtagne elleverancer, mod at klageren betaler de omkostninger der forbundet hermed.

296. Endvidere **vedtog udvalget** i henhold til elforsyningslovens § 10, stk. 4, at pålægge Østkraft at ændre § 12 i tillægsbestemmelserne til fællesregulativet, således, at det ikke er selskabet der afgør om der skal opsættes bimålere.

297. Udvalget lagde ved denne afgørelse vægt på, at da klageren vil betale de faktiske omkostninger ved etablering af bimålere, og vil stå for opkrævningen hos lejerne, synes der ikke at være nogen rimelighed i at elværket ikke vil acceptere opsætning af bimålere i de af klageren ejede **ferielejligheder**.

298. **Den 25. marts 1996** behandlede udvalget Østkrafts nægtelse af tilladelse til opsætning af bimåler i maskinlænge.

299. En forbruger havde i december 1995 klaget til udvalget over, at Østkraft havde givet afslag på en anmodning om tilladelse til opsætning af en bimåler i en maskinlænge.

300. Klageren ville selv afholde omkostningerne ved opsætningen af bimåleren, og ville fortsat være den, der som kunde hos Østkraft hæftede for forbruget. For at lette afregningen af lejerens elforbrug ønskede han, at der blev opsat en bimåler.

301. Østkraft henviste som begrundelse for at nægte tilladelse til opsætning af bimåler til § 5.3.3. i selskabets "Almindelige betingelser for ellevering", i henhold til hvilken det ikke var tilladt at **videresælge el** uden særlig tilladelse. Selskabet forlangte derfor betaling af et ekstra investeringsbidrag, hvorefter lejeren ville kunne registreres som kunde hos Østkraft.

302. **Udvalget vedtog** at meddele Østkraft, at det måtte anses for urimeligt i henhold til elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Østkraft ikke ville tillade klageren at opsætte bimålere til intern fordeling af den elregning, klageren skulle betale som kunde hos Østkraft, imod at klageren selv betalte de omkostninger, der var forbundet hermed.

303. Udvalget lagde vægt på, at det som tidligere meddelt af udvalget, ikke var rimeligt at nægte forbrugere at opsætte bimålere til intern fordeling af en elregning, når forbrugeren selv betalte de dermed forbundne omkostninger. Da lejeren kun ønskede at anvende lejemålet en del af året, måtte en bimåler anses for hensigtsmæssig.

304. Det forhold, at der blev opsat en bimåler, berørte ikke kundeforholdet til Østkraft, som fremover stadig kunne holde sig til den tilmeldte forbruger for betaling af elregningen.

305. **Den 10. juni 1996** behandlede udvalget en sag vedrørende Nexø **Havns** salg af el til skibe.

306. Den 4. oktober 1995 havde Nexø **Havn** anmodet om at blive slettet fra udvalgets liste over eldistributionsvirksomheder.

307. Det fremgik af sagen, at **havnen** sælger elektricitet til **fiskefartøjer** fra **strømkasser**, som er etableret på **havnekajerne**. Elektriciteten købes af Østkraft og videresælges til købsprisen tillagt et gebyr til dækning af havnens administrativ- og vedligeholdelsesomkostninger.

308. Det var Nexø Havns opfattelse, at havnen ikke driver elforsyningsvirksomhed, men alene formidler en service overfor **havnens** kunder.

309. Næstformanden anførte, at sagen rejste spørgsmål om, hvorledes elforsyningslovens distributionsbegreb skulle forstås. Ved afgørelsen heraf måtte der lægges vægt på, om der mellem aftageren og elforsyningen var etableret et kunde-forhold af en vis længere varighed.

310. Repræsentanten for DEF kunne gå ind for, at havnes strømsalg ikke var omfattet af elforsyningsloven.

311. Et medlem anførte, at en afgørelse om, at havne ikke var omfattet af elforsyningsloven, kunne friste nogle havne til at fastsætte priser, som helt klart var urimeligt høje.

312. Næstformanden anførte, at havne kunne være monopolvirksomheder, og at der i så fald ville kunne gribes ind efter bestemmelserne i konkurrenceloven.

313. **Udvalget vedtog** at meddele Nexø Havn, at salg af el til skibe ikke er omfattet af §§ 9-12 i elforsyningsloven (lov nr. 54 af 25. februar 1976 med senere ændringer). Ved denne afgørelse lagde udvalget vægt på, at anvendelsen af de ovennævnte bestemmelser i elforsyningsloven forudsætter, at der mellem aftager og elforsyningsvirksomhed er etableret et faste kundeforhold af en vis længere varighed.

314. **Den 24. februar 1997** blev under direktørens beretning omtalt en sag vedrørende afregning af el fra minikraftanlæg

315. Fra Miljø- og Energiministeriet blev 12. december 1996 oversendt en klage fra East Consult A/S over tilslutningsvilkårene for minikraftanlæg i SFGHHs forsyningsområde. Af klagen fremgik, at East Consult havde udviklet et minikraftvarmeværk til forbrugere uden for varmforsyningsnettene. Anlæggene producerede alene el til eget forbrug. En typisk årsproduktion var 10-20.000 kWh. For det pågældende anlæg var beregnet en egenproduktion af el på 14.850 kWh årligt og et køb på 17.250 kWh årligt.

316. SFGHH tilbød oprindelig (i november 1996) afregning efter en symetrimodel (symetrimodel, C-niveau), hvorved elproduktionen på minikraftanlæggene ville blive belastet med ca. 40 øre pr. produceret kWh.

317. Efterfølgende havde SFGHH anmodet Elfors tariffudvalg om at vurdere afregningsmodellen. I perioden indtil endelig afklaring havde elforsyningen tilbudt East Consult en **midlertidig tilslutning** til nettet mod betaling af abonnement på 2.500 kr. årligt, ingen driftsbetaling og med tilbageregulering af betalingen til tilslutningstidspunktet, når beslutning om endelig tarif forelå. SFGHH oplyste i øvrigt, at der under alle driftsforhold ville være behov for levering af reaktiv effekt til anlæggets generator.

318. Til dette havde East Consult anført, at selskabet fandt, at grundlaget for en rimelig afregning måtte være, at elleverandøren fik dækket sine omkostninger. Selskabet havde foreslået et tillæg på 500 kr. til den eksisterende abonnementsafgift.

319. Sekretariatet agtede at meddele SFGHH og East Consult A/S, at det fandtes urimeligt, jf. elforsyningslovens §10, stk. 4, såfremt SFGHH ved afregning af de nævnte minikraftanlæg anvendte en symetrimodel. Endvidere, at SFGHH - ud over betalingerne for det årlige forbrug i ejendomme med minikraftanlæg herunder faste afgifter i forbindelse hermed - alene måtte opkræve de meromkostninger, der var forbundet med minikraftanlæggets tilslutning.

320. Sekretariatet lagde herved til grund, at minikraftanlæggene alene producerer til eget forbrug og ikke leverer elektricitet til nettet, samt at minikraftanlæg var af sådan en speciel karakter i denne sammenhæng, at en egentlig tarifiering vil være urimelig.

321. Et medlem meddelte med hensyn til dagsordenens punkt 1.2.1. at NESA forsat håbede at opnå en løsning på sagen gennem en dialog med sekretariatet, men at selskabet havde ønsket at sikre sig ved at anke inden ankefristens udløb.

322. Et andet medlem efterlyste en egentlig sagsbehandling af punkt 1.3.4, herunder gerne en drøftelse af afregningsformen. Salget kunne ses som et bruttosalg og tilbagekøb.

323. Kontorchefen bemærkede, at problemet var at kraftværket allerede kørte. Hvis den foreslåede rådighedsbetaling blev medregnet, ville der blive tale om en meget høj pris pr. energienhed. Sekretariatet ville derfor foreslå, at sagen blev behandlet på et kommende møde, men at elrepræsentanterne kontaktede SFGHH med henblik på, at betaling af rådighedsbetalingen afventede udvalgets afgørelse.

324. Den 21. april 1997 behandlede udvalget DEFs vejledende leveringsbestemmelser om forbrugernes manglende adgang til at **videresælge elektricitet**

325. Danske Elværkers Forening havde rettet henvendelse til udvalget med henblik på, at få udvalgets holdning til § 7.5 i foreningens vejledende leveringsbestemmelser om, at forbrugerne ikke er berettiget til at videresælge elektriciteten medmindre elleverandøren har givet tilladelse hertil.

326. **Udvalget vedtog** at meddele Danske Elværkers Forening, at den pågældende bestemmelse i den nuværende udformning fandtes urimelig i elforsyningslovens forstand.

327. Udvalget lagde ved afgørelsen vægt på, at elforsyningsloven - uden for bevilningssystemet - ikke nærmere fastlagde, hvem der kunne distribuere elektricitet.

328. Elleverandøren fik betaling for den leverede elektricitet hos den, der var registreret som kunde og som hæftede for den leverede elektricitet, uanset at kunden videredistribuerede.

329. Det kunne således ikke være op til elleverandøren, at vurdere det rimelige i eventuelt videresalg.

330. ANKEKENDELSER

331. Ankenævnet har den 28. juni 1991 bedømt en afgørelse, truffet af Gas-og varmeprisudvalget, hvor det var fundet urimeligt, at Århus kommunale værker for energiforbrug til rumopvarmning og brugsvand havde opkrævet mere, end hvad der svarede til prisen for fjernvarme, når der til en forbruger var givet påbud om tilslutningspligt til fjernvarmeforsyning, og *mulighed for tilslutning endnu ikke forelå*.

332. Ankenævnet **stadfæstede** Gas- og varmeprisudvalgets afgørelse.

333. Konkurrenceankenævnet har endvidere berørt det i notatet omhandlede område - uden af afgørelsen, truffen af Elprisudvalget, dog materialet vedrørte spørgsmålet om opkrævning af betaling for **midlertidig energiydelse** - nemlig i en afgørelse afsagt 7. oktober 1992 vedrørende **Viborg kommunale værker**, hvor ankenævnet fandt, at det ikke var urimeligt at værket havde afkrævet klageren den tilslutningsafgift, der var gældende på tidspunktet for fremsendelse af tilslutningsblanket i stedet for på tidspunktet for levering af byggestrøm.

334. Afgørelsen omhandlede ikke spørgsmålet om priser og betingelser for levering af byggestrøm, men fastslog (alene) hvilket tidspunkt, der er afgørende for hvornår ændrede tilslutningsafgifter kan gøres gældende i forbindelse med det konkrete byggeri.

335. Ankenævnet **stadfæstede** Elprisudvalgets afgørelse.

336. **Energitilsynet** ses ikke at have forholdt sig til de i notatet behandlede problemstillinger.